

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van S.S.B.O.G.O. Groenlaar te Rumst

Hoofdstructuur buso

	Instellingsnummer	27227
	Instelling	S.S.B.O.G.O. Groenlaar
directeur		Brigitte VAN CAMP
adres		Predikherenhoevestraat 31 - 2840 REET
telefoon		03-888.38.64
fax		03-844.31.92
e-mail		SBSO.reet@g-o.be
website/URL		www.groenlaar.be
	Bestuur van de instelling	113852 - Scholengroep 6 Rivierenland te BORNEM
adres		Lindestraat 123_A - 2880 BORNEM
	Scholengemeenschap	111666 - SG Boom-Willebroek te WILLEBROEK
adres		Eduard Anseelestraat - 2830 WILLEBROEK
	CLB	114314 - CLB vh GO Boom te BOOM
adres		Beukenlaan 54 - 2850 BOOM
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	28/11/2011, 29/11/2011, 30/11/2011, 1/12/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	01/12/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	16/12/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Cathy Moelants
	Teamleden	Wim Baude Lou Bontens Bart Tabruyn
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leerpresetaties in de focus.....	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus.....	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Opleidingsvorm 2 – Algemene en Sociale Vorming	7
3.2 Opleidingsvorm 2 – Beroepsgerichte Vorming	8
3.3 Opleidingsvorm 3 – Beroepsgerichte Vorming Kappersmedewerker	9
3.4 Opleidingsvorm 3 - Beroepsgerichte Vorming Metselaar	10
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
4.1 Professionalisering	12
4.2 Begeleiding	12
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	15
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	15
6.1 Wat doet de school goed?	15
6.2 Wat kan de school verbeteren?	16
6.3 Wat moet de school verbeteren?	16
7. ADVIES.....	17
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	17

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Uit de vaststellingen tijdens de doorlichting blijkt dat de school voor alle onderzochte structuuronderdelen voldoet aan de erkenningsvoorwaarden. De resultaten die de school voorlegt, tonen aan dat de kwaliteit van de geboden opleidingen voldoet aan de verwachtingen van de overheid.

In opleidingsvorm 2 bereidt de school de leerlingen goed voor op de integratie in een beschermd leef- en werksmilieu. Dit blijkt uit de tewerkstellingsgegevens van de school, de stageresultaten, de observaties tijdens de doorlichting en de planningsdocumenten. De meeste leraren stemmen hun aanpak goed af op de mogelijkheden en behoeften van de leerlingen. Door het gebruik van actieve werkvormen, stappenplannen en eigentijds lesmateriaal met voldoende visuele ondersteuning creëren ze een uitdagende en gepaste leeromgeving. Door het organiseren van extramuros activiteiten, werk voor derden en praktijk op verplaatsing komen de leerlingen geregeld in contact met levensechte leersituaties. De einddoelstelling van deze opleidingsvorm wordt handelingsplanmatig nagestreefd, maar de kwaliteit hiervan kan nog bijgestuurd worden.

Tijdens de Beroepsgerichte Vorming in opleidingsvorm 3 worden de leerlingen op een degelijke wijze voorbereid op werken in het normale arbeidscircuit. De stageresultaten, de eindevaluaties met een duidelijk overzicht van individueel behaalde competenties en de tewerkstellingsgegevens, tonen dit aan. Toch moet in de opleiding Metselaar nog meer aandacht geschonken worden aan het structureel aanbieden van alle competenties uit het opleidingsprofiel. De uitrusting en infrastructuur van de opleiding Kappersmedewerker voldoet, deze voor Metselaar moet dringend uitgebreid worden. De vakwerkgroepen hanteren uitgebreide evaluatiesystemen en wenden dit doelgericht aan voor een nieuwe beeldvorming. De rapportering gebeurt enerzijds door cijfers voor de aangeleerde technieken, anderzijds door aanvullende opmerkingen. In de opleiding Kappersmedewerker is deze commentaar zeer waardevol en duidelijk, in de opleiding Metselaar beperkt men zich nog te veel tot een korte opmerking over het gedrag en de attitude. Beide vakwerkgroepen geven blijk van een grote inzet en deskundigheid, waardoor er echt onderwijs op maat gerealiseerd wordt.

Bij het kwaliteitsonderzoek van de processen werd vastgesteld dat de school een goede aanvangsbegeleiding biedt voor nieuwe personeelsleden. Dit blijkt uit de wijze waarop ze deze informeert en ondersteunt en de duidelijke procedures die ze daarbij hanteert. Een mentor, een vakcollega en de directeur staan in voor de nodige ondersteuning. Er is een degelijke personeelsbrochure samengesteld waarin alle relevante info is terug te vinden. De pedagogisch-didactische aanpak in het buitengewoon onderwijs wordt tijdens een algemene nascholing behandeld. De toepassing hiervan in de eigen school toelichten wordt overgelaten aan de vakcollega's, wat de invulling sterk persoonsgebonden maakt en mogelijk niet altijd volledig. Toch zijn de nieuwe personeelsleden over het algemeen tevreden met de begeleiding die ze kregen.

Uit het onderzoek naar de begeleiding van de leerlingen blijkt dat de school sterk is in de sociale en emotionele begeleiding van leerlingen. De leerbegeleiding door middel van handelingsplanning is nog voor verbetering vatbaar. In het schoolwerkplan heeft de school een duidelijke visie hierover uitgeschreven. Deze is dezelfde voor alle opleidingsvormen maar wordt nog op sterk verschillende wijze uitgevoerd. Er wordt nog te weinig met alle teamleden van de verschillende disciplines gewerkt aan een gezamenlijke aanpak en benadering van de leerlingen. Hierdoor is de planmatige differentiatie sterk leraarafhankelijk. De handelingsplanning verloopt in deze school algemeen genomen vrij goed, maar de verantwoording in documenten en de duidelijkheid hiervan is nog niet optimaal. Door hieraan meer aandacht te besteden kan de school de doeltreffendheid van de leerbegeleiding verhogen. Het digitaal werkplatform dat de school reeds enige tijd gebruikt, kan daarbij een zinvol instrument zijn.

De schoolleiding voert een goed algemeen beleid. Het kaderteam en het uitgebreide middenkader ondersteunt de directeur bij het bewaken van de interne kwaliteit en het uitwerken van de nodige bijstellingen. Er zijn een heldere visie uitgeschreven met duidelijke procedures over de meeste aspecten van de schoolwerking. Via de vakwerkgroepen en de vertegenwoordiging in andere werkgroepen kunnen de personeelsleden bijdragen aan de besluitvorming. Leerlingen krijgen inspraak via de leerlingenraden, die opgericht zijn voor de drie opleidingsvormen. Het beleid van de school vertoont een grote aandacht voor kwalitatief buitengewoon onderwijs. Om dit te bewaken werden reeds verschillende bevestigingen georganiseerd waaruit steeds verbeteracties voortvloeiden. Door dit in de toekomst systematischer en integraal te doen, kunnen mogelijke knelpunten nog sneller gedetecteerd worden.

Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de school de einddoelstelling van opleidingsvorm twee en drie in de onderzochte structuuronderdelen in voldoende mate nastreeft en dat de school, dankzij de grote werkvijver en inzet van haar personeelsleden, de kwaliteit van haar processen voldoende bewaakt en bijstuurt indien nodig. De inspectie is dan ook van mening dat de school de verbeterpunten in dit verslag effectief zal aanpakken en sluit de doorlichting af met een gunstig advies.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leerprestaties en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

2.1 Leerprestaties in de focus

	ASV	BGV
OPLEIDINGSVORM 2	alle fases	alle fases
OPLEIDINGSVORM 3	ASV	BGV
Kappersmedewerker (S)		alle fases
Metselaar		alle fases

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Professionalisering
Aanvangsbegeleiding
Logistiek
Welzijn
Veiligheid
Gezondheid en hygiëne
Milieu
Werken/stages
Onderwijs
Begeleiding
Leerbegeleiding
Socio-emotionele begeleiding

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS- VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leerprestaties het volgende op:

3.1 Opleidingsvorm 2 – Algemene en Sociale Vorming

Voldoet

Motivering

- De school bereidt de leerlingen goed voor op de integratie in een beschermde leefomgeving. Dit blijkt uit de plannings- en evaluatiedocumenten en uit de gesprekken en observaties tijdens de doorlichting. Voor het nastreven van de einddoelstelling past het schoolteam handelingsplanning toe, maar nog niet alle teamleden doen dit even kwaliteitsvol.
- Globaal genomen heeft het schoolteam voldoende aandacht voor het in kaart brengen van de beginsituatie en voor het actualiseren ervan. De leraren maken hiervoor gebruik van de eigen evaluatiegegevens of deze uit het leerlingvolgsysteem. Sommige leraren wisselen ook informeel gegevens uit over de vorderingen van de leerlingen. Deze informatiestromen vormen een goede basis voor het plannen van onderwijs op maat. Niettemin blijkt uit de voorgelegde documenten dat nog niet alle leraren zich in voldoende mate informeren over de beginsituatiegegevens bij het opstellen van hun planning.
- Voor de langetermijnplanning maakt de vakwerkgroep een deelwerkplan waarin een eigen doelenkader is opgenomen. Het gaat vooral om relevante functionele vaardigheden gericht op het functioneren in een beschermde woonomgeving en op maatschappelijke participatie. Hiermee toont de school aan dat ze met dit vormingsgebied gericht is op het realiseren van de einddoelstelling.-
- De planning op maat, aansluitend bij de vastgestelde beginsituatie van een klasgroep of van een individuele leerling is terug te vinden in de handelingsplannen per pedagogische eenheid (HPPE), in het individueel handelingsplan (IHP) of in de uitgebreide lerarenagenda. Uit de voorgelegde documenten blijkt dat nog niet alle leraren het individuele maatwerk op voorhand plannen in overeenstemming met de schoolafspraken.
- Er is een goede intentie om handelingsplanning vanuit multidisciplinair teamwerk te benaderen. De klassenraad of de vakwerkgroep zijn betrokken bij het vormen van pedagogische eenheden, de selectie van de doelen, de planning van het uur bijscholing- begeleiding en van de paramedische ondersteuning. De gelijkgerichtheid van het multidisciplinair teamwerk kan echter nog verbeteren. De individuele therapieën van de paramedici sluiten nog niet voor alle leerlingen aan op de vooropgestelde functionele doelen van de Algemene en Sociale Vorming (ASV). Dit is wel het geval voor leerlingen met autismespectrumstoornissen (ASS), maar nog niet voor de andere leerlingen. Uit de gevoerde gesprekken tijdens de doorlichting blijken de vakgroepen voor de ASV en de Beroepsgerichte Vorming (BGV) nog niet op alle vlakken op de hoogte te zijn van mekaars werking.
- De meeste leraren stemmen hun aanpak goed af op de mogelijkheden en behoeften van de leerlingen. Door het gebruik van actieve werkvormen, stappenplannen en eigentijds lesmateriaal met voldoende visuele ondersteuning creëren ze een uitdagende en gepaste leeromgeving. Door het organiseren van extramuros activiteiten komen de leerlingen geregeld in contact met levensechte leersituaties. De uitrusting en infrastructuur volstaan voor het aanleren van de vooropgestelde doelen. De school heeft bij de inrichting van de lokalen rekening gehouden met de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen.
- Door te kiezen voor permanente evaluatie hanteert de school een evaluatiesysteem dat aangepast is aan de doelgroep. Een overzichtelijk registratie-instrument op het

digitaal schoolplatform brengt per rapportperiode relevante vorderingsgegevens bij mekaar. Over het algemeen is de evaluatie voldoende diagnostisch om te kunnen dienen voor een nieuwe beginsituatie. Slechts enkele leraren hebben nog niet de gewoonte om de vooropgestelde doelen te evalueren. Zij beperken hun evaluaties tot het beschrijven van het leerlingengedrag.

- De vakwerkgroep heeft ook aandacht voor het evalueren van het eigen handelen. Dit blijkt uit de vakverslagen en uit het feit dat de eigen aanpak recent nog werd bijgestuurd. Dit getuigt van een positieve dynamiek in de vakwerkgroep. Een algemeen gedragen visie op het actualiseren van het ASV-aanbod is in ontwikkeling. Hoe leerlingen leren omgaan met de digitale leefomgeving is een uitdaging voor de vakwerkgroep.
- De meeste leraren rapporteren heel uitgebreid over de vorderingen van de leerlingen. De resultaten worden ook mondeling toegelicht op het oudercontact. Deze acties tonen aan dat de school een actief beleid voert om ouders duidelijk te informeren over de vorderingen van hun zoon of dochter.

3.2 Opleidingsvorm 2 – Beroepsgerichte Vorming

Voldoet

Motivering

- De school bereidt de leerlingen goed voor op tewerkstelling in een beschermd arbeidsmilieu. Dit blijkt uit de tewerkstellingsgegevens van de school, de stageresultaten, de observaties tijdens de doorlichting en de planningsdocumenten. Voor het nastreven van de einddoelstelling past het schoolteam handelingsplanning toe, maar nog niet alle leraren doen dit even kwaliteitsvol.
- Ook het BGV-team besteedt voldoende aandacht aan het in kaart brengen van de beginsituatie van de leerlingen en aan het actualiseren ervan. Door de intense samenwerking stromen de gegevens over de vorderingen van de leerlingen meestal goed door. Het leerlingvolgsysteem op het digitaal schoolplatform bevat concrete gegevens over de leerlingenvorderingen, maar nog niet alle BGV-leraren gebruiken de beschikbare informatie voor het opmaken van een geactualiseerde beginsituatie.
- De vakwerkgroep beschikt over een deelwerkplan met een relevant doelenkader. De vooropgestelde doelen zijn afgestemd op het arbeidsaanbod in de beschutte werkplaatsen in de buurt van de school en van de woonplaats van de leerlingen. De pedagogisch-didactische planning per rapportperiode is gebaseerd op deze langetermijnplanning. De vakwerkgroep bewaakt de afstemming tussen de verschillende vormingsonderdelen over de jaren heen. Hiermee toont de school dat ze gericht is op het nastreven van de einddoelstelling van opleidingsvorm 2 op het gebied van BGV.
- Net als voor de ASV kan de school voor de BGV een planning op maat aantonen. Ook in de BGV-vakwerkgroep volgen nog niet alle leraren de schoolafspraken over handelingsplanning op.
- Het multidisciplinaire teamwerk is ook merkbaar in de BGV. De klasinterne paramedische ondersteuning wordt ervaren als een duidelijke meerwaarde. Dit is vooral het geval voor de specifieke ontwikkeling van fijne motorische vaardigheden, het aanleren van een ergonomische werkhouding en de specifieke aandacht voor de fysieke gezondheid. Onder de noemer van de Beroepsgerichte Vorming is er een goed uitgewerkt vormingsaanbod voor relationele en seksuele vorming (RSV). Dit vormingsaanbod beantwoordt aan een reële opvoedingsbehoefte. De inhoud hiervan heeft echter geen betrekking op het aanleren van technische of praktische vaardigheden. Hierdoor is het aanbieden van RSV onder de noemer BGV niet conform punt 10 van de omzendbrief 'Structuur en organisatie van het buitengewoon secundair onderwijs' (SO/2011/03/BuSO).

- De planning wordt uitgevoerd en bijgestuurd als de omstandigheden erom vragen. De vakwerkgroep neemt waardevolle initiatieven om de Beroepsgerichte Vorming voor de leerlingen aangepast, aantrekkelijk en zinvol te maken. De infrastructuur en uitrusting volstaan voor het nastreven van de vooropgestelde doelen. In de eerste fase worden de nodige basisvaardigheden aangebracht en ingeoefend. Via het werk voor derden komen de leerlingen in contact met levensechte werkopdrachten. In de tweede fase leren de leerlingen het reële werkveld kennen via extramurale BGV. Hiermee toont de school dat ze voor dit vormingsonderdeel gericht is op het nastreven van de einddoelstelling.
- De BGV- leraren evalueren de leerlingen nauwgezet en uitgebreid volgens de schoolafspraken. Alle vormingsonderdelen komen op een evenwichtige wijze aan bod bij de periodieke evaluatie. De leraren gebruiken de evaluatiegegevens als vertrekbasis voor de verdere planning en voor het stofferen van het rapport.
- De vakwerkgroep heeft ook aandacht voor het evalueren van het eigen handelen. Dit blijkt uit de vakverslagen en uit het feit dat de eigen aanpak recent nog werd bijgestuurd. Een instrument voor het registreren van de vorderingen over de jaren heen is in ontwikkeling. Ook het vastleggen van overgangscriteria staat op het to do-lijstje van de vakwerkgroep. Dit getuigt van een positieve dynamiek.
- De stageplaatsen zijn goed gekozen en zijn relevant voor de opleiding. De meeste leerlingen doen stage in de beschutte werkplaats, uitzonderlijk ook met ondersteuning in het gewone arbeidsmilieu. De stages worden goed voorbereid en opgevolgd door de leraren.

3.3 Opleidingsvorm 3 – Beroepsgerichte Vorming Kappersmedewerker

Voldoet

Motivering

- De competenties van het opleidingsprofiel worden in voldoende mate nagestreefd. De verschillende elementen uit het profiel worden reeds van in de opleidingsfase gradueel en op een verantwoorde wijze aangeboden. Uit de resultaten van de stages en de kwalificatieproeven blijkt dat de meeste leerlingen op het einde van de kwalificatiefase de beroepscompetenties in voldoende mate beheersen. De tewerkstelling van de leerlingen na de integratiefase is goed.
- De beginsituatie van de leerlingen wordt duidelijk in kaart gebracht. De leraren baseren zich voor de initiële beeldvorming op de gegevens in het leerlingvolgsysteem en de eigen observaties. Vanaf het tweede jaar baseert men zich op de eindevaluatie van het voorgaande jaar. Na elke rapportperiode wordt de beginsituatie bijgestuurd op basis van de leervorderingen. Hierdoor beschikken de leraren over een goed beeld van de zorgvragen om de handelingsplanning individueel bij te sturen. Tijdens de klassenraden worden de zorgvragen van de leerlingen ook besproken, maar dit leidt nog onvoldoende tot concrete afspraken voor een gezamenlijke aanpak met alle teamleden.
- De algemene doelenselectie gebeurt globaal goed en is gebaseerd op duidelijke leerlijnen. Voor individuele leerlingen met een specifieke zorgvraag of leerlingen die een jaar langer in een fase blijven wordt in een individueel traject voorzien. Naast de competenties uit het opleidingsprofiel worden ook nog complementaire vaardigheden nagestreefd in de uren polyvalentie. Deze zijn functioneel en bieden een meerwaarde aan de opleiding. Computervaardigheden worden tot op heden nog niet geïntegreerd nagestreefd in de praktijk. Nochtans zal een kappersmedewerker in de praktijk steeds meer geconfronteerd worden met het digitaal bijhouden van klantengegevens en een agenda.
- In de integratiefase wordt voldoende ingespeeld op de individuele noden van de leerlingen. De leerinhoud wordt zowel bepaald door zelf gedetecteerde noden als door de werkpunten die de stageplaats aangeeft.

- De lessen worden degelijk voorbereid en de leerstof wordt correct verdeeld over de beschikbare opleidingstijd. De infrastructuur en de uitrusting zijn voor een deel verouderd, maar volstaan om alle competenties te kunnen nastreven. In de kwalificatiefase wordt ook salonwerk georganiseerd. De school beschikt over voldoende cliënteel om de leerlingen een goede kans tot oefenen in een realistische context te bieden. Alle leraren beschikken over voldoende praktijkervaring om de leerlingen deskundig voor te bereiden op de werkvloer.
- De samenwerking en afstemming tussen de leraren van ASV en de leraren van BGV is nog beperkt. Men heeft weinig zicht op mekaar's leerstof. Hierdoor is er mogelijk overlap of wordt sommige leerstof op het verkeerde moment aangeboden. Er is ook geen ondersteuning vanuit de theorievakken voor de praktijklessen. Dit heeft tot gevolg dat er tijdens de BGV voor bepaalde onderdelen nog een te sterk theoretische benadering gehanteerd wordt. De vakwerkgroep heeft wel reeds beslist de leerlingencursus te herwerken tot een compacter en functioneler naslagwerk. Dit is een goed initiatief.
- Tijdens de observatiefase worden de leerlingen goed voorbereid op een mogelijke studiekeuze voor kappersmedewerker. Tijdens de verdere loopbaan zijn er formele overgangscriteria bepaald om een gemotiveerd advies uit te brengen. Indien een leerling nog niet over voldoende competenties beschikt op het einde van een schooljaar wordt het leertraject verlengd en voorziet men in een individueel handelingsplan.
- De leerlingen worden tijdens de lessen intensief en op een gedifferentieerde wijze begeleid. Dit is mogelijk dankzij een grote inzet en betrokkenheid van het lerarenteam. De differentiatie en remediëring gebeurt duidelijk planmatig en wordt correct bijgehouden in de gehanteerde documenten.
- De evaluatiepraktijk is zeer uitgebreid en zeer diagnostisch, maar wel nog vrij divers en sterk leraarafhankelijk. De vorderingen van de leerlingen worden systematisch bijgehouden en gebruikt in het proces van handelingsplanning. Zelfevaluatie wordt nog niet systematisch gehanteerd tijdens de opleiding, nochtans wordt dit wel verwacht tijdens de stage. Door middel van vorderingsboekjes worden ook de individuele vorderingen over de jaren heen bijgehouden. De competenties die hierin bijgehouden worden stemmen echter nog niet volledig overeen met het opleidingsprofiel. De kwalificatieproef is representatief voor de opleiding. De stages worden tijdens de praktijklessen goed voorbereid en de stageresultaten zijn behoorlijk. De rapportering gebeurt aan de hand van punten voor de diverse technieken en attitudes met daarnaast een heldere en informatieve toelichting over de individuele leervorderingen en mogelijke werkpunten. Deze toelichting is een voorbeeld van goede praktijk.

3.4 Opleidingsvorm 3 - Beroepsgerichte Vorming Metselaar

Voldoet

Motivering

- De competenties uit het opleidingsprofiel worden nagestreefd en zijn door de meeste leerlingen op het einde van de kwalificatiefase in voldoende mate beheerst. Uit de planningsdocumenten die de school hanteert, blijkt dat de competenties onder 'huishoudelijk ondergronds rioleringsstelsel' en het 'aanbrengen van thermische isolatie' niet voldoende aangeboden worden. Ook rekent de school teveel op werken aan derden of opdrachten tijdens stageperiodes om o.a. competenties onder het vormingsgebied 'grond en funderingswerken' aan te bieden. Op deze wijze kan de school onvoldoende garanderen dat alle competenties stelselmatig aan bod komen voor alle leerlingen. Omwille van het beleidsvoerende vermogen van de school en de grote deskundigheid van de leraren is de inspectie ervan overtuigd dat de vakgroep deze tekorten op korte termijn zal aanpakken.
- In de observatiefase worden de leerlingen goed technisch voorbereid. De beperkte infrastructuur is een demotiverende factor bij een eventuele studiekeuze voor

metselaar. Tijdens de opleidingsfase worden wekelijks 4 lesuren polyvalentie aangewend om vaardigheden uit het opleidingsprofiel Schilder-decorateur aan te leren. De school heeft hierover geen duidelijke visie en kan de invulling ervan binnen de opleiding Metselaar niet ten volle duiden. Het gebrek aan motivatie van leerlingen hiervoor gaf bovendien al meermaals aanleiding tot gedragsproblemen.

- In het HPPE dat door elke leraar voor zijn vakgebied wordt opgesteld, is een duidelijke beginsituatie opgenomen van de klasgroep. Dit HPPE wordt bij elke rapportperiode geactualiseerd en resulteert telkens in een nieuwe uitgeschreven beginsituatie. Daarnaast is er ook een grote informele informatieoverdracht.
- De school maakt nog geen gebruik van de mogelijkheid voor gedifferentieerde attestering. Wel wordt het leertraject van leerlingen aangepast op maat en worden relevante doelstellingen geselecteerd op basis van de beginsituatie zoals genoteerd in het HPPE. De individuele differentiatie wordt goed geconcretiseerd in de uitgebreide agenda van de leerkracht. De overgangscriteria tussen de verschillende fasen zijn duidelijk omschreven.
- Leerlingen voeren gedifferentieerde oefeningen uit zoals in de planningsdocumenten opgenomen. De gehanteerde stappenplannen zijn echter onvoldoende afgestemd op het bevattingsvermogen van de leerlingen. Vaktheorie wordt zoals het hoort beperkt tot een minimum en is steeds functioneel. De samenwerking met ASV is nog beperkt, al is er wel reeds een goede aanzet terug te vinden in de themawerking en de voorbereiding op het VCA²-examen.
- De infrastructuur is momenteel ontoereikend en wordt niet optimaal benut. De werkplek van het observatiejaar is omwille van veiligheidsredenen niet langer toelaatbaar. Bovendien moeten deze leerlingen na elke les alle werkstukken weer afbreken waardoor de onderwijstijd niet optimaal ingevuld wordt. Werken voor derden en voor de eigen school ontlasten gedeeltelijk de overbezetting van het lokaal maar passen niet altijd in de vooropgestelde planning.
- De evaluatie is gericht op de te behalen competenties en wordt door de leraar genoteerd in een persoonlijk evaluatiedocument. Vorderingen van de leerlingen worden in kaart gebracht door middel van goed uitgewerkte vorderingsfiches. De evaluatie- en leerlinggegevens zijn echter over verschillende documenten verspreid die onvoldoende op elkaar afgestemd zijn om relevante informatie op een doeltreffende wijze uit te wisselen met het hele team. Dit is een gemiste kans om nog meer te komen tot het multidisciplinair selecteren en nastreven van gemeenschappelijke doelen, gericht op het individuele traject van elke leerling.
- Stages worden goed voorbereid, opgevolgd en besproken met de leerlingen. In de les ASV is er ruimte voor zelfevaluatie. De activiteitenlijst in de stagedossiers is te beperkt. Het door de werkgever in te vullen evaluatiedocument is eenzijdig gericht op de beoordeling van de attitudes en niet op de competenties.
- De rapportering is sterk gericht op cijfers en de informatieve waarde is vrij beperkt omdat de aanvullende commentaar ook hier te eenzijdig gericht is op de attitudes.
- De kwalificatieproef toetst bij leerlingen competenties die representatief zijn voor de opleiding. Ze wordt goed voorbereid wat maakt dat leerlingen duidelijk weten wat van hen verwacht wordt en waarop zij beoordeeld worden. De rol van de kwalificatiecommissie en de klassenraad is tot op heden niet duidelijk afgelijnd wat het deliberatieproces kan bemoeilijken.
- Leerlingen van de integratiefase krijgen een onderwijsaanbod dat maatwerkgericht is en dat afgestemd wordt op de opleidingsbehoefte gedetecteerd op de werkvloer. De tewerkstellingsgegevens die de school voorlegt zijn goed.

² VCA : Veiligheid, gezondheid en milieu Checklist Aannemers = Basiscursus veiligheid met officieel certificaat

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De school heeft een duidelijke visie en procedures ontwikkeld voor de aanvangsbegeleiding. Het onthaal, de introductie, opvolging en begeleiding van nieuwe personeelsleden verloopt volgens duidelijke afspraken.
- De school heeft een mentor aangesteld die verantwoordelijk is voor de coördinatie en afstemming van de verschillende initiatieven die ontwikkeld zijn voor nieuwe personeelsleden. Zij begeleidt voornamelijk het leerproces. Een vakcollega (meter/peter) ondersteunt het nieuwe personeelslid op de werkvloer.
- Er is een degelijke personeelsbrochure samengesteld waarin alle relevante info is terug te vinden.
- De nieuwe personeelsleden krijgen een algemene vorming over de werking van het buitengewoon onderwijs. Deze wordt gegeven door de pedagogische begeleidingsdienst. De specifieke toelichting van het schooleigen systeem van handelingsplanning gebeurt door de vakcollega. Hierdoor is deze verduidelijking zeer sterk persoonsgebonden en is de kwaliteit afhankelijk van de deskundigheid ter zake van de vakcollega.
- De aandacht voor de effecten van de aanvangsbegeleiding verloopt nog niet formeel volgens een gestructureerd evaluatiesysteem. Nieuwkomers worden wel informeel bevraagd. De school wendt deze gegevens echter nog niet aan om de werking op een systematische wijze bij te sturen. Uit gesprekken met nieuwe personeelsleden blijkt wel dat er een grote mate van tevredenheid is over de wijze waarop zowel de schoolleiding als de collega's de betrokkenen ondersteunden in hun nieuwe werkmilieu.
- De school besteedt ruime aandacht aan de kwaliteitsbewaking van de aanvangsbegeleiding.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- In het schoolwerkplan heeft de school een duidelijke visie uitgeschreven over de handelingsplanning. Deze is dezelfde voor alle opleidingsvormen doch in de uitvoering zijn er duidelijke verschillen. De doelgerichtheid van de multidisciplinaire aanpak wordt niet altijd ten volle bewaakt waardoor de effectiviteit van de uitvoering nog een groeimarge heeft.

- Er wordt voor alle leerlingen een beginsituatie opgesteld. De initiële beeldvorming is echter nog niet in voldoende mate gebaseerd op een gestructureerde beginsituatieanalyse van rapporten en documenten van de vorige schoolloopbaan. Leraren voeren wel klasobservaties uit en verwerken die resultaten in hun eigen planningsdocumenten. De tussentijdse- en eindevaluaties vormen het uitgangspunt voor een nieuwe beginsituatiebepaling.
- In OV1 en OV2 zijn de deelwerkplannen opgebouwd vanuit een schooleigen doelenkader. In OV3 is dit gebaseerd op de ontwikkelingsdoelen of opleidingscompetenties. De doelselectie is geconcretiseerd in planningsdocumenten voor een ganse pedagogische eenheid of voor individuele leerlingen. Er is in opleidingsvorm 3 een duidelijke graduele opbouw van doelen vastgesteld wat een sterk punt is.
- De multidisciplinaire aanpak kent duidelijke verschillen afhankelijk van de betrokken opleidingen of opleidingsvormen. De klassenraadbesprekingen worden onvoldoende efficiënt aangewend waardoor de besprekingen blijven steken bij vaststellingen en er geen duidelijke concrete afspraken zijn vanuit een multidisciplinaire invalshoek. De inhoud van de (geïntegreerde) werking van de paramedici is niet in alle pedagogische eenheden zinvol en functioneel ingevuld. Voor de doelgroep met ASS en ook binnen bepaalde beroepsopleidingen is de uitvoering wel functioneel. De invulling van het uur bijscholing-begeleiding is nog niet altijd ondersteunend aan de multidisciplinaire aanpak.
- De meeste leraren hanteren de schooleigen planningsdocumenten volgens de voorgeschreven procedures. Dit blijkt over het algemeen te verlopen op een degelijke kwalitatieve wijze. Toch blijkt dat in alle opleidingsvormen nog niet alle leraren het individuele maatwerk op voorhand plannen maar dit intuïtief opstellen en uitvoeren op het ogenblik dat er zich een probleem voordoet.
- Binnen alle opleidingsvormen wordt er gedifferentieerd in de concrete klaspraktijk. In OV3 worden er duidelijke overgangscriteria gehanteerd en volgen sommige leerlingen een verlengd traject. Deze werkwijze wordt echter nog niet in alle opleidingen op dezelfde wijze uitgevoerd. De mogelijkheid tot gedifferentieerde attestering wordt tot nog toe onvoldoende benut in de verschillende opleidingen van OV3. In OV2 zijn er overgangscriteria in ontwikkeling.
- Er zijn jaarlijks vier evaluatieperioden waarbij de vorderingen van de leerlingen in kaart worden gebracht en aangewend worden voor het bepalen van nieuwe doelen. De wijze waarop dit gebeurt, is over het algemeen diagnostisch doch sterk verschillend per opleidingsvorm of opleiding. Binnen OV1 en OV2 zijn nog geen instrumenten ontwikkeld om de vorderingen over de jaren heen in kaart te brengen. De rapporten worden in feite aangewend om de evaluaties van de leerlingen te bundelen. Deze zijn vaak nog te beschrijvend en te weinig gericht op de evaluatie van de doelen. Binnen OV3 zijn er duidelijke vorderingsfiches ontwikkeld en worden de vorderingen van de leerlingen over de leerjaren heen in kaart gebracht op een zeer gestructureerde wijze.
- De handelingsplanning verloopt in deze school vrij goed doch de verantwoording en transparantie is niet optimaal omwille van de veelheid en de verscheidenheid van de gehanteerde documenten. Door hieraan meer aandacht te besteden kan de school de effectiviteit van het handelingsplanmatig werken verhogen. Het digitaal werkplatform dat de school reeds enige tijd gebruikt, kan daarbij een zinvol instrument zijn.

4.2.2 Sociale en emotionele begeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De school besteedt veel aandacht aan de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen. Dit gebeurt zowel vanuit een duidelijk beleid op mesoniveau als vanuit een concrete aanpak en uitwerking op klasniveau. Er zijn procedures ontwikkeld en initiatieven uitgewerkt die zowel curatief als preventief de werking vorm geven.
- De doeltreffendheid van de aanpak wordt op geregelde basis geëvalueerd en bijgestuurd. Zo werd onder andere het schoolreglement herwerkt en vereenvoudigd, werd rekening gehouden met voorstellen van de leerlingenraad, zijn er jaarlijks themadagen rond pesten, is er een drugsdraaiboek uitgewerkt, wordt kort op de bal gespeeld in verband met de spijsbelproblematiek,... De voorbije schooljaren zijn er eveneens heel wat navormingen ingericht rond de sociale en emotionele begeleiding. Er werden enkele schooljaren geleden eveneens twee maatschappelijke werkers aangeworven. Door al deze maatregelen werd de deskundigheid van het team duidelijk verhoogd.
- De school organiseert heel wat activiteiten om het welbevinden van de leerlingen te verhogen. Verschillende werkgroepen ondersteunen vanuit hun concrete werking deze thematiek.
- De voortdurende zorg om in voldoende mate te kunnen anticiperen op het emotionele welbevinden van de leerlingen toont aan dat de school de voorbije jaren veel aandacht heeft besteed aan de verdere ontwikkeling van deze begeleiding.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Het beleid van de school wordt gedragen door de directeur met directe ondersteuning van een kaderteam dat bestaat uit de adjunct-directeur, de technisch adviseur-coördinator en de financieel verantwoordelijke. Verder beschikt de school over een breed middenkader dat verantwoordelijk is voor verschillende gedelegeerde taken. Er is een duidelijke doelgerichtheid aanwezig, met voldoende aandacht voor de ondersteuning van het schoolteam. Uit de vaststellingen tijdens de doorlichting blijkt wel dat er nog meer aandacht kan besteed worden aan de doeltreffendheid en correcte naleving van gemaakte afspraken. Er is een sterke wil aanwezig om de school te profileren als een zorgzame en kwaliteitsvolle school. De wijze waarop de school de opmerkingen uit de vorige doorlichting heeft aangepakt is hiervan een voorbeeld.
- De school beschikt over een globale en duidelijke visie op de totaliteit van haar werking. Het schoolwerkplan is zeer volledig en bevat eveneens visies op bijna alle deelaspecten van de werking. De visie op handelingsplanning is duidelijk, maar kan nog beter geconcretiseerd worden in de uitvoering. Een visie op het gebruik van polyvalente uren in de Beroepsgerichte Vorming van OV3 ontbreekt.
- De directeur neemt de verantwoordelijkheid voor de belangrijkste eindbeslissingen, maar laat zich hierbij adviseren door het kaderteam en wanneer mogelijk het middenkader. De school beschikt over alle reglementaire inspraakorganen. Bij het opstellen van de budgetten wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de noden eigen aan de specifieke opleiding. Tijdens algemene vergaderingen worden de personeelsleden voldoende op de hoogte gehouden van de verdeling van de budgetten. Via diverse werkgroepen worden de personeelsleden nauw betrokken bij het schoolbeleid. De school heeft een goed functionerende leerlingenraad voor de drie opleidingsvormen. Dit is, gezien de doelgroep, een knappe realisatie.
- Op het vlak van interne kwaliteitszorg heeft de school reeds verschillende initiatieven genomen. Het welbevinden van personeel en leerlingen werd onderzocht. Hieraan werden de nodige verbeteracties gekoppeld. De werkpunten uit de vorige doorlichting werden opgenomen in een uitgebreid verbeterplan. De school werkt echter nog niet systematisch, integraal en cyclisch aan gegevensverzameling, gegevensanalyse en kwaliteitsbijsturing. Hierdoor bleek tijdens de doorlichting dat het middenkader niet volledig op de hoogte was van sommige verbeterpunten en soms zelfs van duidelijk sterke punten.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De gerichtheid op het nastreven van de einddoelstelling in opleidingsvorm 2, zowel voor ASV als voor BGV.
- Het realiseren van onderwijs op maat door het toepassen van handelingsplanning.
- De beginsituatiebepaling en de rapportering in de opleiding Kappersmedewerker.
- Het enthousiasme en de deskundigheid van de vakleraren van de opleiding Kappersmedewerker.
- De samenwerking ASV-BGV wat betreft de voorbereiding van het VCA-examen in de opleiding Metselaar.
- Het enthousiasme en de deskundigheid van de vakleraren van de opleiding Metselaar

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De aanvangsbegeleiding van nieuwe personeelsleden.
- De sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De duidelijke doelgerichtheid van de schoolleiding.
- De organisatie van leerlingenraden voor de drie opleidingsvormen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De verdere actualisatie van het ASV-aanbod in opleidingsvorm 2.
- De overgangscriteria in opleidingsvorm 2.
- De integratie van computervaardigheden in de BGV van de opleiding Kappersmedewerker.
- Het gestructureerd aanbieden van alle competenties van het opleidingsprofiel Metselaar.
- De infrastructuur van de opleiding Metselaar.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De multidisciplinaire aanpak van de handelingsplanning.
- De verantwoording en transparantie van het handelingsplanmatig werken.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Een systematische, integrale en cyclische kwaliteitsbewaking.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Cathy Moelants

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: